

Szerkesztési iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-6 szám,

ahová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletts Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	6 .
Egy hónapra	—	—	2 .
— Egyes szám ára 3 fill.			

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órákor.

Nagybcskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 293. szám.

Péntek, december 23.

Amiről voltaképen szó van.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, december 22.

Mert még mindig vannak emberek, kik egy kompromisszumot közellevőnek tartanak és kívánják azt, azért, mert abban a véleményben vannak, hogy akkor Tiszának mennie kell és a szabadelvűpárt súlyos csapást szenvedhetne, csak azért akarunk röviden foglalkozni ama nyilatkozatokkal, melyeket a disszidensek csoportjának vezére, a kompromisszum legbuzgóbb szószólója, Andrássy Gyula gróf egy bécsi lap interjúerjára előtett. Andrássy gróf úgy véli, hogy, miután a kormány a házszabályok módosítását követeli, az ellenzék e követelést többé nem ellenzi és a szólás-szabadságot semmiképen sem szándékoznak veszélyeztetni, egy kompromisszumot könnyen keresztül lehetne vinni és az lenne az egyedüli megoldás, mely a sikeres munkát már ebben a Házban és ha mégis új választások lennének ex-lex állapotban, az új Házban lehetővé tenni. És egyedül így lenne megmentve minden megrázkódástól a 67-iki kiegyezés is, mely ugy Magyarország, mint a monarchia és ezzel az uralkodó család érdekeit is megóvjá.

Hát a gróf ur teljesen félreismeri a helyzetet. Már többé nem a házszabályokról van szó. A házszabályok módosítása csak symboluma annak, amire törekedni s amit elérni kell. Arról van szó, hogy a magyar képviselőházban fennakariják-e tartani a parlamentarizmus azon elvét, hogy a többség akaratának kell alkotmányosan döntőnek lennie. De az ellenzéknel sincs voltaképen a házszabályokról szó, hanem arról, hogy hazafias, nemzeti agitáció ürügye alatt kilehet-e elégiteni oly személyes érdekeket, aminők ott érvényesülnek. Hogy az ellenzéknel erről van szó, annak

legerősebb bizonyítéka abban van, hogy az ellenzék legszélsőbb, előrehaladott szárnyának még előkelő vezetői is helytelenítették az obstrukció, annak beszüntetését megígérték és szöszögőkkel kellett lenniök, mert a turbulens elemek, melyek másképp, mint botrányok által, érvényesülni nem tudnak, befolyást kiküzdni nem képesek, az obstrukció folytatását követelték és fegyelemellenes magukviselését nyíltan kiáltásba helyezték. Ilyen egyénekk, ilyen pártszervezettel lehetetlen a kompromisszum. A legelső alkalmat és a legszívesebben fogadott alkalom éppen az, mikor a legfontosabb törvényjavaslatokról van szó, megragadják, hogy újra rendtelenséget idézzenek elő, hogy újra obstrukciót produkáljanak.

És hogy a többi frakciók fejei főleg személyes érdekeket követnek és azok erősítése végett készek azt az elvi alapot, melyen állanak, minden pillanatban változtatni, ezt már elég gyakran és elég világosan bebizonyítottuk a nyilvánosság előtt. A gróf ur tehát rendkívüli tévedésben leledzik, bármily önzetlenek legyenek is törekvései. Mert ha valami módon lenne is megegyezés, mely csak abban állhatna, hogy az ellenzék folyó hó 28-án megengedi a Ház megalakulását és az indemnitás megszavazását, tehát hosszú évek óta először bünbánólag aláveti magát, még akkor sem lehet többé kikerülni a nemzet megkérdésését. Éppen azért, mert a 67-es kiegyezés Magyarország, valamint a monarchia és az uralkodó család legfőbb érdekeit megállapítja, éppen azért, mert az ellenzék olyan párttöredékekből áll, melyek a 67-es kiegyezést egyenesen megingatni, vagy célzatos és hamis magyarázatok által aláásni akarják, éppen ezért kell, mint egyszer már kifejtette a „Pester Corr.“, a szabadelvűpártot és a szabadelvű kormányt a legcsekélyebb, a legenyhébb kudarcától, megalá-

zástól megkímélni, mert különben ilyen pártot ebben az országban más módon nem lehetne rekonstruálni. Neki keresztül kell törnie, célhoz kell érnie, egyedül ez biztosítja Magyarországot zavartalan nemzeti fennállását, zavartalan fejlődését.

Most már tehát nem az ellenzék kegyelméből való kompromisszumról van szó, mely ellenzék alkalomadtán újból kitörne, hanem a szabadelvűpárt, a 67-es kiegyezés egyeilen védője állásának megővéséről van szó. L. L.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-6-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőn gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— A központi választmány ülése. Nagybcskerek városának november hó 28-án tartott rendes havi közgyűlésén megalakított városi központi választmány tegnap délután fel 4 órakor tartotta meg alakuló ülését dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével. Az alakuló ülésen jelen voltak: dr. Annau Ernő, Franz J. L., dr. Györgyevics Milos, Menczer Lipót, Rehák Béla, Steinitzer Géza, Szabó Ferenc, Szávicz Sándor és Mattanovics György. Mielőtt a polgármester a központi választmányt megalakultnak jelenti ki, felkéri a jelenlevő tagokat az 1874. évi XXXIII-ik törvényeikk 21. §-ában foglalt kötelező eskütelételére, ami meg is történt. Dr. Brájer Lajos, dr. Klein Mór és Végh Károly közp. választmányi tagok miután az ülésen nem voltak jelen s így az esküt nem is teheték le, kötelezettek, hogy azt utólag a polgármester előtt letegyék. Miután a központi választmány jegyzőjének Mattanovics Györgyöt, helyettes jegyzőül pedig Rehák Bélát megválasztották, az ülés véget ért.

— A nőgyeleti ovoda karácsonya. Bajos és megható ünnepély folyt le tegnap a nagybcskerek-i jótékony nőgyelet ovodájában. Tegnap dél-

A „TORONTÁL“ tárcája.

A Magyar Remekírók új sorozata.

Három éve indította meg a Franklin-Társulat a magyar irodalom remekíróinak nagy-szabású gyűjteményes kiadását s az idei karácsonyra immár a hatodik ötkötetes sorozata jelent meg a Magyar Remekíróknak: Madách Imre, Arany László, Fazekas Mihály és Gvadányi József munkáival gyarapítván irodalmunk e kincsesházát, Tompa Mihály munkáinak harmadik s Vörösmarty műveinek befejező kötetével együtt.

Az új sorozatnak talán legérdekesebb kötete az, amely Arany László válogatott munkáit tartalmazza. Kozma Andor rendezte sajtó alá, megfestvén nagyértékű bevezetésében a maga velős tollával Arany László életpályáját, lelki vívódásait, jellemezvén költői és szépirói munkásságát s szeretettel, de igazságosan kijelölvén azt a helyet, a mely e kiváló elmét irodalmunkban megilleti. A kiegyezési korszak tehetséges magyarjainak típusát rajzolja meg Kozma Arany Lászlóban, kidomborítván a politikai bizonytalanság bénító hatását a költészetre. A kötet maga Arany László minden értékes munkáját tartalmazza. A költői művek közül az Elfridát, a Délibábok hőseit és a

Hunok harcát; a tanulmányokból hármat: Magyar népmeséinkről, A magyar politikai költészet-ről és A magyar emigráció mozgalmairól.

Gvadányi és Fazekas válogatott műveit egy kötet foglalja össze, a melyet Négyesy László rendezett a sajtó alá, egyben két hosszabb beces tanulmányban méltatván irodalmunk e két régi uttörő bajnokának életét és működését. Gvadányinak Egy falusi notárius budai utazása című eposzát, Fazekasnak Ludas Matyiját s 27 kisebb költeményét közli ez a kötet.

Madách Imre munkáit Alexander Bernát rendezte sajtó alá. Az ember tragédiáján kívül Madách költeményeinek legjavát válogatta ki nyolc csoportba osztva: Szerelem, Belső küzdelem, Benyomások, Elmélkedések és Epigrammák címmel. A bevezető tanulmány a jeles esztétikusnak egyik kis remekműve, mely a költő életéből magyarázza a költő hatalmas alkotásait, s mintegy bevezeti az olvasót az ember tragédiájának művészi és hőscselmi titkaiba.

A Vörösmarty kötet (Vörösmarty munkáinak hatodik kötete) befejezi a gyűjteményben a Zalán futása nagy kölőjének összes műveit. A Dramaturgiai Lapokat közli három részben: Elméleti töredékek, Dramabírálatok és Játékszini Krónika. Nagyon beces a kötet végén lévő Névmutató és a tárgyalat darabok betü-

rendes jegyzéke. E hatkötetes Vörösmartyt Gyulai Pál avatott keze rendezte sajtó alá.

A Tompa-kötet Tompa Mihály munkáinak harmadik kötete. Léway József rendezte sajtó alá s ebben a kötetben Tompa balladáit, beszélyeit és regéit foglalta össze.

Az új sorozatban lévő arcképek (Madách, Arany László, Fazekas és Gvadányi) R. Hirsch Nelli művészi rajzjánt dicsérik.

Az új öt kötet a gyűjtemény eredeti programjához híven az 55 kötetből a magyar irodalom különböző kora kincsait ragadta ki és sorozta egymás mellé a sorozat keretén belül. Az új kötetek beleillenek a maguk helyére a teljes gyűjteményben, amely időrendben foglalja majd egybe remekíróinkat. A Fazekas-Gvadányi kötet a VI., a Vörösmarty kötet a XXVII., a Tompa kötet a XXXIX., a Madách kötet a XLIX. és az Arany kötet az LII. kötet lesz a gyűjteményben.

Az új sorozat kiállítása mindenben a régi. Csupa díszszel ékesített kötet, amelyeknek szépségével csak szoliditásuk versenyezhet. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 korona s az egész gyűjtemény pár koronás havi részletfizetésre is megrendelhető.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, egymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után

ajánlatik. — Kiváló az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban áttegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl oeggel legyen ellátva: F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

(503—52.50)

után 3 óraker volt ugyanis itt a karácsonyfa-
ünnepe, a mely iránt az idén is oly nagy volt
az érdeklődés, hogy már jóval a kezdet előtt az
ovoda termei egészen megteltek nagyszámú elő-
kelő közönséggel, melynek sorai között ott láttuk
a jótékony nőegylet tagjait, élükön dr. Deili-
manics Lajosné főispánnéval, mint a jótékony
nőegylet elnökével és Steinitzer Gézáné al-
elnökkel. A kis gyermekek ez alkalommal ugy-
nevezett pástortjátékot adták elő, melyben az
összes növendékek részt vettek. A csöppségek
oly kedvesen énekeltek és adták elő piciny
szerepeiket, hogy valamennyien, a kik az ünne-
pélyen csak részt vettek, gyönyörködve nézték a
kedves játékot. A pástortjáték után az egyik
apróság szép verses köszöntőt mondott el, amely-
nek végeztével a gyermekek körülállták a gyö-
nyörűen feldisznított karácsonyfát s ott kiosztották
köztük a sok szép játékszert, mit a szerető szülők
nekik szántak. Az ünnepség sikerének oroszlan-
része Wilschgo Leopoldine és Titze Adamine
urhölgyeket illeti meg, a kik fáradságot nem
kimélve tanították be a kicsinyeknek a szép
játékot is énekeket s ez alkalommal is fényes
tanulmányokat adtak annak, hogy a gyermekek igazán
gondos és szerető kezek istápolják. Itt említjük
meg, hogy a karácsonyfára Zsiross Lajosné 3
koronát, dr. Nagy Dezsőné 5 kor., Mayer né 1
kor. és Delfel Mátyásné 40 fillért, továbbá
Kühburgerné edességet, Eckfeld és
Kokits A. F. játékszereket, Ro'sa Béla kara-
csionyfát, Kertész N. pedig 2 pár cipőt adomá-
nyozott, a melyekért ezúton mond köszönetet
az ovoda vezetősége.

A közegészségügyi bizottság ülése. Nagy-
becskerek város közegészségügyi bizottsága teg-
nap délután 4 óraker dr. Haidegger Lajos
közkórházi igazgató-főorvos elnöklésével ülést tar-
tott. Az ülésen jelen voltak: Balázi József,
Baaden Károly, Bányai Jakab, Benkovich Mihály,
Basch Ernő, dr. Heinermann Alajos, Jacoby Ár-
min, dr. Kuszing János, Menczer Lipót, dr. Men-
czar Izidor, dr. Steiner Gyula, dr. Weiterschan
József és Rehák Béla, mint a bizottság jegyzője.
Az ülésen dr. Weiterschan József városi fő-
orvos bemutatja a város közegészségéről szóló
kimutatást, a melyben konstatálja, hogy a város
egészségügyi viszonyai igen kedvezőek. Mután a
bizottság a főorvos jelentését örömdetes tudomá-
sául vette, dr. Haidegger Lajos kifogást
emel az ellen, hogy a város nem fordít elég
gondot az utcák s a csatornák tisztántartására,
miért is javasolja, hogy a bizottság kérje meg a
polgármestert, mint elsőfoku közegészségügyi
hatóságot, hogy a város tisztántartására dolgoz-
tasson ki egy megfelelő tervezetet, hogy a közön-
ség már előre tudhassa, hogy mikor mely utcát
fogják tisztítani s így a kellő ellenőrzés s lehet-
tővé fog válni. Indítványozza továbbá, hogy a
csatornák rendszeresebben fertőtlenítsenek s
hogy az egyes iskolák termei újhól meszel-
tassanak be, azok padlózata pedig tisztán
tartassék. A bizottság az elnöklő főorvos javas-
latait elfogadta. Basch Ernő gyógyszer-
ész indítványozza, hogy a város forgalmasabb
helyein illemhelyek állíttassanak fel. Mután a
bizottság ezt is elfogadta, dr. Haidegger Lajos
javasolja, hogy miután biztosan tudja, hogy a
gyógyszerek orvosi vény nélkül is adnak
el egy- és kétkeresztes gyógyszereseket és mérge-
ket, mint például sublimatoldatot, karbolsavat,
dowerporokat, morfiumot, káliumot, hyperman-
ganicumot, phenacetint, antipirint és hasonlatos
újabb gyógyszereket, a polgármester keressék
meg az iránt, hogy a gyógyszereseknek szigoruan
tiltsa meg az ilyfajta gyógyszereseknek orvosi vény
nélkül való árusítását. Hasonló eljárást kér a
droguista ellen is, aki olyasmiket is árusít, amit
nem lenne szabad s a szerek kiadásánál az elő-
irt mértéket nem tartja be. Mután a bizottság
ezt a javaslatot is pártolólág terjeszti a polgár-
mester elé, az ülés véget ért.

A kulturstély. Az ideai farsang legkivá-
lőbb estélyére a kulturstélyre erősen
folynak az előkészületek s előrelátható, hogy a
január 14-iki estély nemcsak a legkellemesebb
mulatságot, de elsőrangú művelzetet is fog
nyújtani. Az est sikerére bizonyára teljes biztosí-
téket nyújt már az is, hogy a város legelőkelőbb
hölgyei vállalták el a védnökséget s ők buzgol-
kodtak leghatásosabban, hogy a kulturstély fény-
pontja legyen az ideai farsangnak. Az estély elő-
készítésére kiküldött bizottság tegnap este fel 9
óraker érkezéset tartott a kaszinó kistermében,
amelyen véglegesen megállapították az estély
részleteit. Somfai János titkár mindenekelőtt
bemutatta kitűnő költőnek Abrányi Emilnek
levelét, melyben értesíti, hogy az estélyen köz-

reműködik s vele jön Kiss Klára kisasszony, a
magyar kir. opera művésznője. Abrányi megkül-
dötte programját is s ennek alapján a bizottság
az estély programját következőleg állapította meg:

1. Beszélgetés a közönséggel: Abrányi Emil.
2. Nagyária a Sevillai borbélyból: Kiss Klára k. a., a m. kir. opera művésznője.
3. Újabb verseimből: Abrányi Emil.
4. a) Villanera Del Aquatól. b) Magyar dalok: Kiss Klára k. a.

A bizottság a kaszinó összes termeiben tar-
tandó estély kezdetét fel 9 órára tűzte ki s a
belépőjegy árát személyenkint 3 koronában álla-
pította meg. Családjegy nem lesz. Az estélyre
szóló meghívókat a jövő héten küldik szét. Az
estélyre egy száztágu rendező-bizottságot fognak
alakítani. A bizottság elhatározta, hogy Abrányi
Emilt ünnepiesen fogadja s kivonul a tanulóifju-
ság is a vasúthoz, ahol egy tanuló üdvözlőni
fogja a nemzet kiváló költjét.

A szabad liceumból. A nagybecskereki
szabad liceum vezetősége tegnap este a kaszinó
kistermében Knyaskó Lajos igazgató vezeté-
sével ülést tartott. Az ülésen az igazgató referált
a mult vasárnapi előadásról és indítványára a
vezetőség meleg köszönetet szavazott Deutsch
Aranka kisasszonynak szép szavallásával való
közreműködéséért. Dr. Brájer Lajos indítvá-
nyára ugyancsak meleg köszönetet tolmácsolta a
vezetőség Knyaskó Lajosnak, a liceum farad-
hatatlan igazgatójának szintén a mult vasárnap
tartott tanulságos és érdekes előadásáért. A
vezetőség a liceum legközelebbi előadását karácsony
másodnapjára, hétfőn délután 5 órára tűzte ki, a
mikor Hegedűs János anyakönyvi felügyelő tart
előadást a magyar népeletről, a fosztókárról.
Elhatározta továbbá a liceum vezetősége, hogy
január folyamán a nagybecskereki munkásképző-
és társaságyekben megkezdji sorozatos ismeret-
terjesztő előadásait. Az előadásokat Knyaskó
Lajos igazgató kezdi meg a földrajzzal, dr.
Vardy Imre folytatja a joggal és dr. Brájer
Lajos fejezi be a magyar irodalom ismertetésével.

Tisztújítás Nagyikindán. Nagyikinda
városa tegnap választotta meg Jan kó Ágoston
alispán elnöklésével tisztikarát. A választás ezuttal
egész simán folyt le s a tisztikar dr. Bogdán
Zsivkó polgármesterrel az élén változatlanul
maradt meg. Csupán csak kataszteri nyilvántartónak
Szeghő helyett Kolling Mihályt választot-
ták meg, ez utóbbi helyére pedig a számtiszti
állásra Fehér István került.

E'hunvt újságíró. A magyar újságírásnak
kiváló képzettségű, sokoldalú munkás férfiat ra-
gadta el a halál. Fáy Béla 51 esztendő korában
meghalt. Az utóbbi időben nagyon elővette kintő
májbjaja, mely tegnapelőtt délután kioltotta életét.
Fáy Béla 1863-ban született Nagyváradon s el-
végezve egyetemi tanulmányait, tanári pályára
lépett. Hírlapírói működését 1873-ban az „Ellenőr”
szerkesztőségében kezdte meg. Résztvett a boszniai
okkupációban a Mollinár bakák közt. Innét visz-
szatérve különféle lapoknál értékesítette sokoldalú
munkaerejét. Három évig volt a Magyar Színház
drámaírói bizottságának jegyzője. 1903
januárjában kinevezték az Operaház titkárává. Mint
műfordító is nagyon kivált gondosságával és szorg-
almával Fáy Béla a fővárosi színház reparat-
toárját 118 darab fordításával gazdagította. Ezen-
kívül vagy 150 kötet regény fordítása jelent meg
az ő gondos tollából.

Adománv. Lendvai Márton főgimn-
tanár ur a helybeli „Fedák-Sári-asztaltársaság”
adománya címén 8 korona 20 fillért, továbbá egy
ismeretlen asztaltársaság 2 koronát juttatott az
Iskolagyermekbarátságoknak. A felsorolt adomá-
nyokért halás köszönetet mond emittet egylet
elnöksége.

Bessenyei Ferenc meghalt. A Délvidék
egész társadalma bizonyára mély szomorúsággal
veszi azt a hírt, hogy Bessenyei Ferenc, a
kisbecskereki kerület volt országgyűlési képviselője
Budapestben 64 éves korában meghalt. Évek óta
tartó hosszú, kínos betegség előzte meg halálát
és mégis mélyen meghatott mindenkit. Mert Bes-
senyei Ferenc egyike volt a legszeretettelőbb
és legkedvesebb embereknek, aki a szó igazi ér-
telmében pártatlan népszerűségnek és közszere-
tetnek örvendett nemcsak a Délvidéken, hanem
országszerte, mindenütt, ahol ismerték. E hunytát
özvegye, Ferenc fia és nagyszámú rokonság
gyászolja. Ma délután temették el a boldogultat
Budapestben nagy részvét mellett.

A szegények karácsonya. Stages-
schmidt János a város szegényház lakóinak
két vég vásznat adományozott karácsonyi aján-
dékul, azonkívül szent estén ő ad a szegények-
nek vacsorát, az ünnepe első napján pedig ebéd

és vacsora pótlékot. Mindezt a nemesszivi
adakozónak a polgármester a szegények nevében
halás köszönetet mond.

Nyilatkozat. Tyos zity Gy. Milán megye-
bizottsági tag ur a következők kijelentésére kér
föl bennünket:

A legutóbbi megyei rendkívüli közgyűlésben
nem szólaltam fel a bizalmi indítvány ellen sem
mint nemzetiségi agitátor, annál kevésbbé ismert,
sem mint omladinista, hanem mint a magyar-
országi szerb radikális pártnak hive és tagja.
Midőn tehát a felszólalásomban az 1867-es
Ausztriával való kiegyezést mint hazánkra árost
megtámadtam és midőn szerb autonomiánkkal
szemben a kormány eljárását bírálva törvény-
ellenesnek és erőszakosnak találtam és ezt elítéltem,
csakis a saját pártom programjának szellemében
tettem és teljesen saját pártom álláspontjára
helyezkedtem. Tudván pedig azt, hogy annak
idején — amidőn szerb omladina mint társulat
fennállott — omladinista elnevezéssel a hazafiát-
lanság bélyegét akarták rányomni az omladina
tagjaira, ámbár nem voltak azok és miután a
„Torontál” a fentemlített kifejezéseket ellenem is
hazafiátlansági értelemben használt, a vad ellen
legelőyesebben tiltakozom, mert hazafiátlan nem
voltam, nem vagyok és nem leszek. Fogadja
tek szerkesztő ur előre legmelegebb köszönetem
e sorok közléseért s vagyok Törökbecsén,
1904. december hó 22-én, teljes tisztelettel
Tyos zity Gy. Milán megyebizottsági tag.

Katonatisztek magyar népszínműben.
Pancsováról írják, hogy a cs. és kir. 49-ik közös
ezred pancsovai zászlóalja (az ezredben leginkább
szegedi fiúk szolgálják) Pancsován, tehát ebben
az eminanter nemzetiségi városban Aigner Tivadar
lovag őrnagy védnöksége mellett Lürzer Artur
(szalburgi születésű, magyarul beszélő osztrák ur)
százados és Novaky Árpád főhadnagy buzgó
tevékenysége folytán a városi népkonkha javára
működvelői előadásban előadta Tóth Ede híres
népszínművet, a Falu rosszát. Az előadásnak
nagy sikere volt.

Uj gazdasági hitelszövetkezet. Tegnap
alakult meg Opora községben a gazdasági hitel-
szövetkezet 125 taggal 192 db 50 koronás üzlet-
részlet 9600 korona értékben. A szövetkezet meg-
alakulása körül Márkucz Márk községi jegyző
fáradozott. Az igazgatóságba bevásztattak Grosz
József, Petrovácski Peter, Mateics Mihály, Rajin
Mihály, Albert Willibald, Tomics Peter, Nikolics
Zsiva, Schule Antal és Steics György, a fel-
ügyelő-bizottságba pedig Theodorovits Szvetozar,
Heinzel Mátyás és Illin János. Az Országos Köz-
ponti Hitelszövetkezet részéről az igazgatóságba
Márkucz Márk községi jegyző, a felügyelő-bizott-
ságba Aranczki Szilárd nevezetett ki. Az igaz-
gatóság elnöke Steics György, a felügyelő-bizott-
ság elnöke pedig Theodorovits Szvetozar lett.
Pénztárnokká Sztójánovits Mihály, könyvelőnek
pedig Mikics Sándor választott meg.

Szilveszter-estély. Már több ízben emi-
tettük, hogy a nagybecskereki könyvnyomdászok
szakegylete a Polgári Dalegyet közreműködésével
december hó 31-én este az Ellmer-fele vendéglő
termeiben nagyszabású Szilveszter-estélyt rendez.
Az estélyre már hetek óta erősen készülnek s a
napokban már a meghívókat is ki fogják osztani.
Az érdekesnek ígérkező estély műsora küönbén
a következő: 1. „Gutenberg-induló”, félikar
Ziegler Bélatól, éneklék a nyomdászok. 2. „Charley's
Tante”, humoros magyjelenet, előadja Mrs.
Antonie. 3. „Chinai influenza szerenád”, hum-
ferlikar, éneklék a Polgári Dalegyet. 4. „Földesur”,
kuplé, éneklék Pfeiffer Tivadar. 5. „Roth Röslein”,
éneklék a Polgári Dalegyet. 6. „Női imitátor”,
előadja Gross M. 7. „Rekrut Hampel und Pampel
und Unteroffizier Strampel”, humoros jelenet a
katonaéletből Jungbühneltől, előadja: Göschl
Károly, Mosó István és *. 8. „Ländliche Konzert-
probe”, humoros félikar, éneklék a nyomdászok.
9. „Im Feldlager”, humoros daljáték a katona-
életből, félikar kísérettel. Személyek: Piefke —
Pfeiffer Tivadar, Schnuppa — *. Knolle —
Göschl Lajos. Katonák. 10. Tanc. Világposta,
konfetti, serpentín. Belépődij személyenkint 1
korona, előreváltva 80 fillér. Jegyek előre vált-
hatók a Watzke-, Wehner- és a Boskovics-féle
kereskedésben, továbbá a tagoknál. Az estély
kezdeté 8 óraker lesz.

Éjjeli tűz. Nagy tüzilárma zavarta meg
az éjjel a város csendjét. Éjjel két óra tájban
ugyanis a toronyőr tüzet jelzett s a félrevert
harangok zugása figyelmeztette a lakosságot, hogy
veszély van. A tűz a melencei-utcában levő dr.
Gyorgyevics Milos-féle házban keletkezett, a
hol az udvaron álló szénapadlás hirtelen kigyuladt
s csakhamar a padlás egész tetőzete lángokban
állt. A tűzoltóság csakhamar az egész felszere-
léssel kivonult s Kühn János parancsnok és
Szávics Sándor alparancsnok vezetésével hozzá-
fogott a tűz oltásához, mely azonban nehezen
ment, mert a tűzoltók közül alig tizenöt-huszan
jelentek meg a veszedelem színhelyén, úgy, hogy

az éjjel
jes ere
hogy a
Több é
sikerült
nálato
ugyanis
padlás
a vesz
mikor
Társai
tetőt, d
gerende
tűzoltó
hogy a
ahol m
ugy re
tékeny
kelekez
tudni. I
a tűz
rendőrk
kifejez
tott bá
—
magnv
velevő
megaka
A város
szép for
minőség
Az arak
monkén
80 fillér
mert es
roltak. 20
melynek
mutatás
mivel e
sorsjegy
sorsjegy
évülnek,
vagyon p
nem elég
sorsolási
egyéb ér
fontos e
tása. Ily
melynek
mutató
teljesen
szerkeszt
lap elői
jak a h
sok has
Hírlap”
mutatóva
együtt 5
be a kis
A
ment. C
lett, me
óta mind
fejűjás.
Expelle
csillapít
minő: a
Horgony
igen jón
eredmén
influenza
1 korona
szertarba
tessék n
Expelle
kérni, va
Richter
üveget el
* R
piacnak
melyek
magukba
gyűjtötte
kötetben
ban jelen
irodalmi
Tisztelő
hogy meg
hivatalos
összegyű
újabb ma
közül val
téneti és
rajzai az
mennyibe
szerzőjük
írói tehe
Rákosi J
külösz-for

az éjjeli szolgálatra kirendelt rendőröknek is teljes erejükből hozzá kellett látniok a munkához, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák. Több órai fáradságos és megerőltető munka után sikerült is a tüzet lokalizálni, ekkor azonban sajnálatos baleset történt. Kúhn János parancsnok ugyanis, aki néhány elszánt emberrel az égő padlason igyekezett a tüzet elfojtani, nem törődve a veszélyes helyzettel, még akkor is dolgozott, mikor a tetőzet már beomlással fenyegetett. Társai váltig figyelmeztették, hogy hagyja el a tetőt, de ekkor már késő volt, mert néhány égő gerenda nagy recsegéssel leomlott és a derék tüzoltóparancsnokot oly súlyosan megsértette, hogy azt menten a lakására kellett szállítani, ahol most igen súlyos állapotban fekszik. A tüzet úgy reggel felé sikerült eloltani. A kár jelentékeny, de ez biztosítás úján megtérül. A tűz keletkezésének okát eddig még nem sikerült megtudni. Itt említjük meg egyszermind azt is, hogy a tüzoltó-parancsnokság átiratot fog intézni a rendőrkapitánysághoz, amelyben elismerését fogja kifejezni a rendőröknek a tegnapi tűznél tanúsított bátorsága felett.

Városi mézárszékek. Temesvárott tegnap megnyiták a városi mézárszékek, melyeket tudvalevőleg a husárok mesterséges megdrágításának megakadályozása végett állított fel a városi tanács. A városi mézárszékeknek mindjárt az első napon szép forgalmuk volt. Etekintve a hus elsőrendű minőségétől, az árak is olcsóbbak, mint másutt. Az árak a következők: Pecsénye hus kilogrammonként 112 fillér, leveshus 104 fillér, gulyáshus 80 fillér. A város ezuttal ráfizetett a vásárlásra, mert csakis elsőrendű minőségű marhákat vásároltak.

20147 drb jószív-sorsjegy van olyan, amelynek nyereségét a legutolsó hivatalos kimutatás szerint még nem vették fel nyilván azért, mivel a sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már huzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyereségek el-évíülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak és nem járhatnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, amelynek sorsolási mellékletét a Pénzügyi Utmutató a nagymélt. m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható, szakértelemmel és pontosan szerkesztett szakközlönyt, hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen megkapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalót tartalmaz. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi-ut 44. szám.

A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Lini-ment. Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről eredménynyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegekben: a 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

Irodalom és művészet.

* **Rákosi Jenő drámái.** A karácsonyi könyvpiacnak kiváló ékessége lesz az a husz kötet, melyek Rákosi Jenő drámáit foglalják magukban. 1872 óta, a mikor Ráth Mór összegyűjtötte az illusztris szerző öt színművét és két kötetben kiadta, művei csak egyenként vagy ujságban jelentek meg, úgy hogy rendkívül becses irodalmi munkássága nem volt áttekinthető. Tisztelőinek kérése végre most rábirta Rákosit, hogy megengedje a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalának, hogy drámái műveiből husz kötetet összegyűjtve kiadhasson. Rákosi Jenő drámái az újabb magyar irodalom legbecesebb alkotásai közül valók. Vannak tragédiái és vígjátékai, történeti és fantasztikus művei, népies drámái és rajzai az előkelő társaság köréből, de valamennyiben hódító erővel nyilatkozik meg szerzőjük gazdag egyénisége és vérbeli drámaírói tehetsége. A most megjelent husz kötet Rákosi Jenő husz eredeti drámáját és két Aisz-külsz-fordítását tartalmazza. A drámák — néme-

lyike soha el nem avuló szépségeivel magának biztosította a maradandóságot — a következők: V. László, Ezopus, Szinre szint, A krakói barátok, Endre és Johanna, Budavár visszavétele, István vezér, A szent korona varázsa, Az ezerév ünnepe, Ida, A báróné levelei, Székháziak, Tenpefői, Éjjel az erdőn, Magdolna, A négy király, A bolond, Tágma királyné, Világszép asszony, A szerelem iskolája. Az irodalom minden barátja gyönyörűségét lelheti ezekben a könyvekben, melyek egy elsőrangú költő élete munkájának színe-javát gyűjtötték össze. A husz kötet ára 60 korona. A munka szép papíron, diszes pergamentkötésben jelent meg.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

A választások.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szabadelvű pártkör állandóan élénk. A kerületeikbe, vagy a karácsonyi ünnepekre elutazott képviselők-nél még mindig nagyobb azoknak a száma, akik még tegnap is a fővárosban tartózkodtak. Ezek között sokan vannak olyanok is, akik már visszaérkeztek kerületeikből, a honnan kivétel nélkül a legjobb hírekkel tértek vissza. Helyi-el-közzel — így szól-nak a referádák — erősebb hullámokat fognak verni a választási küzdelmek, mi-után az ellenzék ismert haremmodorának és utálatos ferditéseinek egész arzenálját felhasználja az izgatásra, azonban a szabad-elvűpárt, melynek táborában ott sorakozik az intelligencia színe-java, még ilyen fegy-verekekkel szemben is a győzelemre való kedvező kilátással veszi föl a küzdelmet. Sok az olyan kerület is, ahol az ellenzék legmesszebb menő erőfeszítése dacára még csak a lábát sem tudja megvetni.

A disszidensek békeakciója.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sok szó esik most a disszidensek békeakciójáról, amelynek nem sok kilátást jósolnak a sikerre. Tisza István gróf miniszterelnök bőséges időt engedett politikai ellenfeleinek arra, hogy a békét lehetővé tegyék. Ez alatt a hosszú idő alatt azonban mindent elkövettek arra, hogy egyenesen lehetlenné tegyék a békét. Most aztán, hogy a gyertya már a körmüket égeti s hogy a vérmes ellenzéki profeciák egytől-egyik mind illuzióknak bizonyultak, most már valamelyest megkésték az kísérletekkel. És különösen megkésték azok miatt a feltételek miatt, amelyekért hajlandók volnának mindent megadni, de a melyekről a szabadelvű-pártban egyetlen ember sem akar tudni.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mandzsuriai harcokról a mai nap folyamán nem érkezett semmi fontosabb jelentés. A kisebb csatározások egyre folynak, de nagyobb ütközetre egyik fél sem akarja magát rászánni.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Csifuból táviratozzák, tegnap nyolc torpedózúzó elmenekült Port-Arthurból.

A japán hajóhad utja.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Sanghaiból táviratozzák, három cirkálóból és több más hajóból álló második japán hajóhad Kazmira tengernagy parancsnoksága alatt elindult az orosz baliflotta elé.

Uj titkos tanácsos.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Fehér Ipoly pannonhalmi főapátot, a közügyek és a közoktatásügy terén szerzett érdemei elismerésül valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

Rónay Ernő kitüntetése.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király zombori Rónay Ernő országgyűlési képviselőnek a torontál-megyei gazdasági egyesület alelnökének, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből táviratozzák, Eisenachnál két tehervonat összeütközött. Négy vasuti hivatalnok meghalt, számosan pedig megsebesültek.

A Syveton-ügy.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: A vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Menardét, Syveton mostoha leányát. Mivel az asszony betegesen feküdt, a vizsgálóbíró elment lakására. Drumont és Rochefort most már határozottan állítják, hogy Syvetonné megölte férjét.

Berlini botrányok.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből táviratozzák: Kotze Detre örnagy, Kotze udvari főszertartásmester unokaöccse, aki a hirhedt Kotze-ügyben a főszerepet vitte, az örültek házába került. Valószínűleg ő írta azokat a névtelen leveleket, melyekben néhány évvel ezelőtt az udvartartás tagjait meg-rágalmazták és a főuri hölgyeket gyalázták.

A londoni kód.

Budapest, december 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, tegnap ott olyan kód volt, melynek az elmúlt tiz esztendőben nem volt párja. Délről kezdve jóformán teljesen szünetelt a karácsonyi forgalom. Az utcákon alig lehetett közlekedni, a kocsik nem juthattak előre a feneketlen ködben. A vasutak közül a legtöbben csak hat órai késéssel érkeztek ma reggel Londonba. A királyné elhalasztotta Sandringhamba való utazását. A kereskedőknek a kód mérhetlen károkat okozott.

Határidő-útlelet.

Budapest, december 23. (A nagybecs-kereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a buza ára 5 fillérrel csökkent. Déli zár-lalkor a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra) 1905. . . . . 10.15 — —
Tengeri (májusra) 1905. . . . . 7.64 — —
Zab (áprilisra) 1905. . . . . 7.22 — —
Rozs (áprilisra) 1905. . . . . 7.94 — —

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1904. évi december hó 9-től december hó 22-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:
Jankahidacz Gyöka és Gyogye tulajdonát képező 3 négyszögöl házhelyet elajándékozta Jankahidacz Laza nagybecskereki lakosnak.
Krumenacker Ferenc és Veronika tulajdonát képező 233. ói. sz. házat megvette Wilhelm Jakab és neje Bohu Katalin 8000 koronáért.
Schlesinger és Polakovics-cég tulajdonát képező 23 hold szántót megvette ifj. Krumenacker János és Mária 17833 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1904. évi december hó 23-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	9.80 korona
kétszeres		7.20
rozsa		6.—
árpa		7.—
zab		6.50
kukorica		6.60
uj		6.60
repce		11.—
széna I.		10.—
II.		5.—
szalma I.		4.—
II.		3.—
burgonya (uj) 1 kilogr.		0.10
marhahus I. 1 kilogr.		1.04
II.		0.96
borjú hus		1.40
disznó hus		1.20
juh hus		0.80
zsir		1.80

Hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött bogárosi segédjegyzői állás helyettesítés útján azonnal be fog tölteni. Évi fix fizetés 1000 korona. Pályázók forduljanak okmányaikkal alólírott jegyzőhöz.

Bogáros, 1904. december 21-én.

KRAUSZ M.

936-2.1

jegyző.

Kiadó lakás.

A Kinizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club“-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(903-x.11)

210328/904. szám.

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évi január hó 1-től december hó 31-ig esetleg a következő két évben, tehát az 1907 év végéig évenként szükséges:

1000 métercímzésű gyapofonal csapágyakhoz, 900 kilogramm gyapofonal kenőbelekhez, szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóság jogában állandó a fenti mennyiségekből 25% erejéig többet, vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is, egy vagy három évre is.

Az ajánlatok évenként egykoronás okmánybélyeggel ellátva és lepecsételve legkésőbb 1904. évi december hó 29-én déli 12-órától a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál nyújtandók be.

Bánatpénzképpen az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1904. évi december hó 28-án déli 12-órától a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási feltételek és az ajánlati felhívásban foglalt minőségi feltételek.

A pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltak, mely az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályánál, az üzletvezetőségénél, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Az anyag és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja ki, esetleg postán is megküldi.

Budapest, 1904. november havában.

(3.1)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Rámpás

literenkint 28 krajcár

kapható (731-x.53)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

44220/II. szám.

Magyar királyi államvasutak. Bpest-jobbparti üzletvezetőség.

H i r d e t m é n y .

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége ezennel közzhírré teszi, hogy Zimony állomáson a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság által eddig használt XXIII. számú fából készült állóhajó eladatik oly feltétel mellett, hogy ezen hajót vevő a vétel napjától számított 1 hét leteltével onnan a saját költségén köteles eltávolítani.

Venni szándékozók felhívtnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat f. évi december hó 31-ig alólírt üzletvezetőség általános osztályához, Budapesten küldjék be.

Budapest, 1904. december 20.

Az Üzletvezetőség.

VAN SZERENCSEM A NAGYÉRDEMŰ KÖZÖNSÉG BECSÉS TUDOMÁSÁRA HOZNI, HOGY A KARÁCSONYI ÜNNEPEK ALKALMÁBÓL, ÖSSZES HELYISÉGEIMBEN A LEGKITŰNBŐB MINŐSÉGŰ

VILÁGOS SZT. ISTVÁN-SER

ÉS EREDETI MÜNHCHENI BARNA (S P A T E N B R Ä U) KERÜL CSAPOLÁSRA. MAGAMAT A NAGYÉRDEMŰ KÖZÖNSÉG SZIVES PÁRTFOGÁSÁBA AJÁNLVA MARADOK

TELJES TISZTELETTEL

MARCOIN JENŐ,
KASZINÓ-VEZÉDLŐS.

931-1.1

A párdányi járási utibizottság elnökétől.

5047. szám. 1904.

931-3.3

Versenyárgyalási hirdetmény.

A párdányi járás utibizottsága 1904. évi szeptember hó 7-én 1. sz. alatt hozott s Torontálmegeye alispánjának 49424. sz. rendeleivel jóváhagyott jogerős határozatával: 1. a párdányi vasutállomástól a szerbíttebei községhezig terjedő 11 kilométer hosszban lukareci bazaltkövel már kiépített műutnak kijavítását; 2. a szerbíttebei Bégahid feljárdójának 253 méter hosszban lukareci bazaltkövel való kiépítését, végre 3. a párdány-fényi utszakasznak a párdányi vasutállomáshoz vezető műut elhajlásától a fényi vasutállomás mellett elvezető törvényhatósági utig, illetve abba leendő betorkolásiig 5360 m. hosszban lukareci bazalt vagy zuzott trachyt kövel való kiépítését és gőzhengerrel eszközöndő lehenger ésetét mondotta ki. Az utibizottság a fentemlített munkálatoknak fogantatását, valamint a szükséges circa 3000 köbméter köanyag szállítását versenyárgyalás útján óhajtja biztosítani. Evégből a szóbeli versenyárgyalás 1905. évi január hó 16-án délelőtt 9 órakor Párdányban a főszolgabíró hivatalban fog megtartani, melyre a részvenni szándékozó vállalkozók oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árlejtés megkezdése előtt 5000 korona, azaz ötezer koronát készpénzben, vagy ovadékképes állampapírokban az árlejtést vezető járási főszolgabíró kezébe letenni tartoznak. Az ugyanily összegű bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok 1905. évi január hó 15-éig d. e. 12 óráig a párdányi járási főszolgabírói hivatalhoz fildendő. Később érkező zárt ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtéren részt venni szándékozó vállalkozók felkéretnek, hogy a fent említett munkálatokra vonatkozólag három alternatív ajánlatot tegyenek és pedig:

1. A javítandó, valamint ujonnan építendő utszakásra ugy a köanyag szállítási, felaprítási, mint beágyazási, homokolási és gőzhengerlési munkálatoknak saját vállalatukban leendő elvégzésére.

2. Ugyanezen munkálatoknak akkénti teljesítésére, hogy a bazalt követ a vasut, illetve hajóállomástól a helyszínére az utibizottság maga fogja kiszállítani, beágyaztatni, a szükséges homokot hordatni, a köanyagot azonban a vállalkozó köteles felaprítatni s ez tőle 2 köbméteres prizmákba rakva vétetik át. Ezzel egyidőjűleg a gőzhengerlésre vonatkozólag is külön ajánlat teendő.

3. A párdányi-fényi 5360 méter hosszú, 2 1/2 méter széles utszakasznak kocka (trachyt illetve cyclop) kövel való kiépítése.

Figyelmeztetnek árlejtetni szándékozók, hogy szükségelt kömennyiségből 8000 köbméter hajón a szerbíttebei Bégapartra, 1100 köbméter a párdányi és 1100 köbméter a fényi vasutállomásra szállítandó. A fizetés a szállítás, illetve a munka befejezte és átvét le után azonnal fog eszközöndetni. Különbön erre nézve a rész-

letes árlejtési feltételek — melyek a párdányi főszolgabírói hivatalban a hivatalos órák alatt betekinthezők, — bővebb felvilágosítást nyújtanak.

Végezetre megjegyeztetik, hogy az utibizottság fentartja magának a jogot, hogy az alternatív ajánlatok közül a reá nézve legcélszerűbbet foglalhassa el, valamint, hogy a munkálatot az árlejtés eredményére való tekintet nélkül annak a vállalkozónak adja át, akit a munka teljesítésére nézve legmegbízhatóbbnak talál. Az árlejtés vállalkozója nézve azonnal, az utibizottságra nézve azonban csak a járási utibizottság határozata és Torontál vármegye alispánjának jóváhagyása után válik kötelezővé.

Párdány, 1904. december hó 15-én.

A párdányi járás utibizottságának elnöke.

„Delaware“ szőlővessző

adja a legjobb bort, oltani, permetezni nem kell, a phloxera ellen áll

Eladja

Koreck Nándor
Tamásfalva. (Torontál.)

(935-5.1)

37362/1904. szám.

Magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Zágráb állomásán az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1905. év május hó 1. kezdődik és tart ezen időponttól számított 5 éven át vagyis 1910. év április hó 30-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I-II. oszt. éttermében, és a III-ik osztályú váró és éttermében, valamint nyáron a város felőli nyári helyiségben való étel és ital előrusítás jogán kívül a vendéglős részére három szobából álló lakás, egy cseléd, egy pincér szoba, egy konyha, két tálató, két borpinca, egy éléskamra, 4 padlás szoba, padlás és egy jégverem kasználata.

Az 1 koronás bélyeggel és ajánlat a Zágráb állomáson levő vendéglő üzlet bérbevitelére 37362/904. számhoz felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbön a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1904. évi december hó 29-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez (üzletv. palota) posta útján térti vevény mellett vagy személyesen nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 800 azaz nyolcszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában és Zágráb állomás főnökénél a hivatalos órák alatt megtekinthezők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Zágráb, 1904. év november hóban.

(3.8)

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)